

BLIŻEJ RYNKU PRACY

Skuteczna pomoc dla 50+

**Wywiad ze Starostą Tarnowskim
Romanem Łuczarem**

ZUS dla przedsiębiorczych rodziców

Słowo od Redakcji

Przekazujemy Państwu kolejny numer kwartalnika „Blżej Rynku Pracy”. Zapraszamy osoby powyżej 50 roku życia do zapoznania się z artykułem „Skuteczna pomoc dla 50+”, w którym przedstawiamy efekty zrealizowanego programu skierowanego do tej grupy klientów. Wskazujemy również aktualnie dostępne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie formy aktywizacji zwiększające szanse na rynku pracy osób, które ukończyły 50 rok życia.

W kolejnym artykule Starosta Tarnowski Roman Łucarz przedstawia sytuację w powiecie a także plany i działania ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości i powstawanie nowych miejsc pracy w powiecie.

Osoby, które są na etapie wyboru zawodu, zmiany pracy lub myślą o założeniu własnej firmy z pewnością zainteresuje oferta Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Tarnowie.

Rodziców prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą zapraszamy do lektury kolejnego artykułu z którego mogą dowiedzieć się o przysługujących im prawach w trakcie prowadzenia własnej firmy.

Jak zwykle numer zamykają informacje statystyczne na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy, tym razem przedstawiamy dane dotyczące bezrobocia wśród młodzieży.

W numerze

	Skuteczna pomoc dla 50+	3
	Wywiad ze Starostą Tarnowskim Romanem Łuczarem.....	6
	Sprawdź w czym może pomóc tarnowskie Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.....	8
	ZUS dla przedsiębiorczych rodziców	11
	Bezrobocie wśród młodzieży – na przestrzeni minionych 14 lat	14

Opracowanie redakcyjne: Barbara Borowicz
Nakładem Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie
Skład: Firma PORTAR, tel. 781 505 853

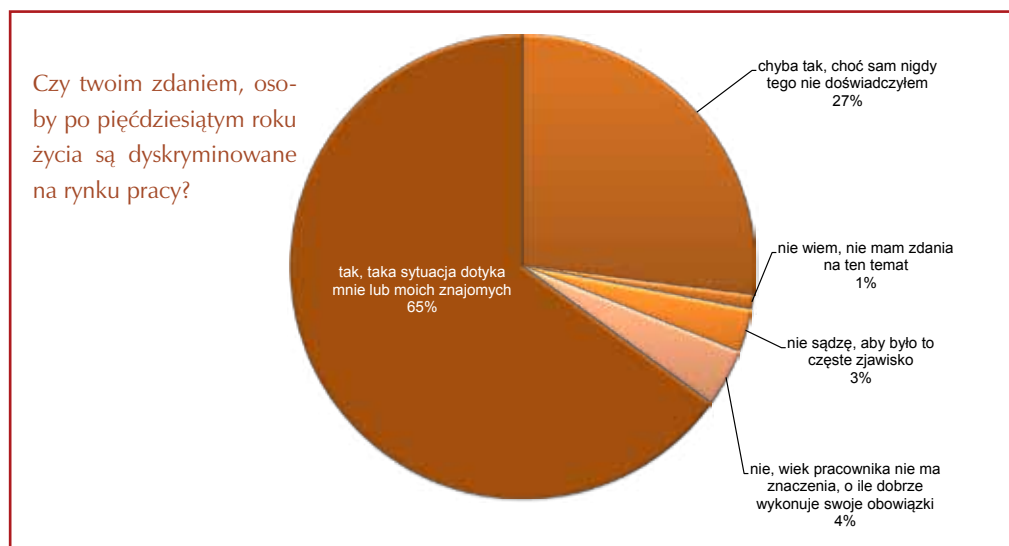
Skuteczna pomoc dla 50+

Wskaźniki obrazujące kształtowanie się aktywności zawodowej, zatrudnienia i bezrobocia są silnie powiązane z wiekiem. Osoby w wieku powyżej pięćdziesiątego roku życia natrafiają na wiele barier powodujących trudności na rynku pracy. Większość pracodawców deklaruje, że wiek nie ma wpływu na podejmowane przez nich decyzje w procesie rekrutacji i selekcji kandydatów do pracy. Wyniki sondy przeprowadzonej na stronie www.aktywni50.pl (Projekt Aktywni 50+) pokazują, że aż 65% respondentów odpowiedziało, że problem dyskryminacji po pięćdziesiątym roku życia dotknął ich osobiście lub kogoś z ich najbliższego otoczenia. Ponad jedna

czwarta biorących udział w sondzie przyznała, że zjawisko dyskryminacji osób 50+ na rynku pracy istnieje, mimo, że sami tego nie doświadczyli. Tylko niewielka grupa osób (4%) jest przekonana, że osoby powyżej pięćdziesiątego roku życia mają na rynku pracy takie same szanse jak młodzi pracownicy.

Problem dyskryminacji osób 50+ na rynku pracy może dotyczyć zarówno procesu poszukiwania nawiązywania stosunku pracy, ale także warunków zatrudnienia, sposobów awansowania oraz dostępu do szkoleń jak również przejrzystych zasad wynagradzania.

Wyniki sondy obrazuje poniższy wykres.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie dostrzegając trudności osób 50+ na rynku pracy opracował program „Zatrudnienie z doświadczeniem” mający na celu przełamywanie barier i zwiększenie zatrudnienia wśród tej grupy naszych klientów.

Projekt rozpoczął się w sierpniu 2012 roku a jego realizacja zakończyła się w lipcu bieżącego roku. Cała inicjatywa przeprowadzona została przy współfinansowaniu ze środków Unii Euro-

pejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Przedsięwzięcie to było tak zaplanowane, aby odpowiednie wsparcie trafiło do osób najbardziej go potrzebujących. To znaczy takich, które znajdują się w dużo gorszym położeniu na rynku pracy w stosunku do pozostałych kategorii osób poszukujących pracy.

Tak, więc projektem objęto osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia, zamieszkujące powiat

tarnowski. Ponadto chcąc wyrównać w tej grupie dysproporcje pomiędzy liczbą zarejestrowanych mężczyzn i kobiet, do projektu zrekrutowano samych mężczyzn.

W pierwszej kolejności kompleksowym wsparciem obejmowano osoby:

- ❖ nie posiadające doświadczenia zawodowego,
- ❖ nie posiadające kompetencji kluczowych,
- ❖ nie posiadające umiejętności związanych z aktywnym poszukiwaniem pracy,
- ❖ posiadające niską samoocenę,
- ❖ mężczyzn posiadających orzeczoną stopień niepełnosprawności,
- ❖ długotrwale bezrobotnych
- ❖ lub pochodzących z terenów wiejskich.

Ogółem do udziału w projekcie przystąpiło 111 osób. Uczestnikom zostały zaproponowane bezpłatne usługi odpowiadające indywidualnie dobranym ścieżkom aktywizacji zawodowej (Indywidualnym Planom Działania) w zakresie:

- poradnictwa zawodowego,
- kursów z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy,
- szkoleń kompetencyjnych (informatycznych, połączonych z językiem angielskim),
- staży,

- subsydiowanego zatrudnienia w postaci miejsc interwencyjnych.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie realizując przedsięwzięcie prowadził bieżący monitoring podejmowanych działań, a także badanie ankietowe w zakresie *oczekiwań uczestników względem projektu i ich oceny po zakończeniu w nim udziału*. Uzyskane w ten sposób dane posłużyły do ewaluacji projektu i pozwoliły na podsumowanie osiągniętych rezultatów.

Zakończyło udział w projekcie 78 osób. Natomiast 34 uczestników podjęło stałe zatrudnienie. Pozwoliło to osiągnąć efektywność zatrudnieniową na poziomie aż 43%. Dodatkowo:

- ❖ 111 uczestników zostało objętych Indywidualnym Planem Działania,
- ❖ 61 skorzystało z kursów z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy,
- ❖ 20 uczestników skorzystało ze szkoleń kompetencyjnych,
- ❖ 61 uczestników skorzystało ze staży,
- ❖ 104 uczestników zostało objętych usługami pośrednictwa pracy,
- ❖ 70 skorzystało ze wsparcia w zakresie subsydiowanego zatrudnienia w ramach miejsca interwencyjnego.

Liczba osób deklarujących osiągnięcie zakładanych rezultatów podczas uczestnictwa w projekcie

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie podejmuje szereg działań, które mają na celu wsparcie osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia w powrocie na rynek pracy. Do instrumentów przewidzianych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.) adresowanych do osób bezrobotnych, które **ukończyły 50 lat** należy refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne w ramach **prac interwencyjnych** oraz **dofinansowanie wynagrodzenia**.

Bezrobotny w wieku powyżej 50. roku życia może być skierowany do wykonywania pracy w ramach **prac interwencyjnych** na okres do 24 miesięcy. W tym czasie pracodawca może otrzymać refundację poniesionych kosztów na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne. W przypadku, gdy refundacja będzie dokonywana co drugi miesiąc okres wykonywania pracy przez bezrobotnego może być wydłużony do 4 lat. Po okresie refundacji bezrobotny ma zagwarantowane zatrudnienie u pracodawcy co najmniej przez okres 6 miesięcy.

W znowelizowanej ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy pojawił się nowy instrument w formie **dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50. rok życia**. W przypadku zatrudnienia osoby bezrobotnej, która ukończyła 50 lat, a nie ukończyła 60 lat dofinansowanie przysługuje przez okres 12 miesięcy, a pracodawca lub przedsiębiorca jest zobowiązany do dalszego jej zatrudniania po upływie okresu refundacji przez okres 6 miesięcy. Z kolei w przypadku zatrudnienia osoby bezrobotnej powyżej 60. roku życia dofinansowanie przysługuje przez okres 24 miesięcy, a pracodawca lub przedsiębiorca jest zobowiązany do dalszego jej zatrudniania po upływie okresu refundacji przez okres 12 miesięcy. Dofinansowanie wynagrodze-

nia przysługuje do wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Poza wskazanymi powyżej formami osoby bezrobotne powyżej 50. roku życia mogą korzystać z usług i instrumentów wspierających podnoszenie kwalifikacji i kompetencji takich jak:

- szkolenia grupowe i indywidualne,
- pożyczki szkoleniowe,
- finansowanie studiów podyplomowych,
- finansowanie kosztów egzaminów,
- staż,
- przygotowanie zawodowe dorosłych.

Ponadto osoby te mogą być aktywizowane w ramach form wspierających zatrudnienie i samozatrudnienie, do których między innymi należy zatrudnienie w ramach:

- robót publicznych,
- świadczenia aktywizacyjnego,
- jednorazowej refundacji poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne,
- refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- grantu na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy,
- a także pozyskanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej.

Możliwość skorzystania przez osobę bezrobotną z powyższych form aktywizacji zawodowej uzależniona jest od ustalonego dla osoby bezrobotnej profilu pomocy oraz dostosowanego do niego indywidualnego planu działania.

Szczegółowe informacje na temat realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie instrumentów i usług rynku pracy są zamieszczone na stronie internetowej www.up.tarnow.pl.

Małgorzata Karaś
Specjalista ds. programów
Alicja Szmít
Specjalista ds. programów

Wywiad ze Starostą Tarnowskim Romanem Łucarzem

Czy planowane są w najbliższym czasie przedsięwzięcia, które sprzyją rozwojowi przedsiębiorczości i powstawaniu nowych miejsc pracy w powiecie?

Pozyskaliśmy pieniądze z programu szwajcarskiego i rozbudowujemy Dom Pomocy Społecznej w Nowodworzu. Zamieszkać w nim będzie mogło więcej osób, a dzięki temu pojawią się nowe miejsca pracy. Realizujemy też olbrzymi projekt edukacyjny, zakładający podniesienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli wszystkich typów szkół w powiecie. Do jego obsługi zatrudnionych zostanie przeszło dwudziestu pedagogów. Dodam tutaj, że sto procent środków na realizację tego programu pozyskanych zostało z zewnątrz. Ustanowiliśmy nagrodę gospodarczą starosty, która ma charakter honorowy i od tego roku corocznie przyznawana będzie przedsiębiorcom w dowód uznania dla ich działalności oraz za inspirowanie rozwoju gospodarczego na terenie powiatu. Należy wspierać ludzi, którzy wyróżniają się w dziedzinie życia gospodarczego, tym bardziej w tym trudnym okresie bezrobocia.

Jakie działania na rzecz rozwoju powiatu udało się ostatnio zrealizować?

Przede wszystkim modernizujemy drogi, bo dobry stan dróg to jeden z warunków rozwoju. W tym roku na przykład rozebrany został stary wojskowy most i teraz wznoszony jest nowy w Jadownikach Mokrych. To o tyle ważna inwestycja, że ten most był w bardzo kiepskim stanie technicznym. Wyłożony był betonowymi płytami, które się ruszały i gdy przez most przejeżdżały samochody, hałas doskwierał okolicznym mieszkańcom. W dodatku przeprawa przez Kisielinę była ciasna i niemożliwe było wymijanie się pojazdów. Koszt tego przedsięwzięcia to 2,2 mln zł. Za podobną kwotę modernizowana jest droga powiatowa w Wietrzychowicach. Jeszcze

większym przedsięwzięciem drogowym jest przebudowa dość dużego odcinka w Przybysławicach i Marcinkowicach, bo wartość tego zadania to blisko 3 mln zł. Odnowiliśmy już cztery drogi z promes pozyskanych na usuwanie skutków powodzi. Łącznie to prawie 9 kilometrów jezdni. Na kolejnych 8 kilometrach pojawiły się nowe nakładki asfaltowe, a pieniądze na ten cel przeznaczono ze środków własnych starostwa. W tym roku, także w celu poprawy bezpieczeństwa, przy drogach powiatowych wspólnie z gminami budujemy chodniki.

Jaki wpływ na rozwój powiatu mają dotacje pozyskane z Unii Europejskiej? Proszę przedstawić najciekawszy projekt.

Takim chyba najciekawszym projektem jest wspomniany już projekt edukacyjny, na którego realizację pozyskaliśmy przeszło 4,3 mln zł. Uczestniczy w nim ponad 160 placówek oświatowych – od przedszkoli po szkoły ponadgimnazjalne, a w różnych szkoleniach uczestniczy 2,3 tysiąca nauczycieli. Projekt ma na celu poprawę jakości pracy dydaktycznej. A jaki wpływ na rozwój powiatu mają dotacje pozyskiwane z Unii

Europejskiej? Można szybciej i więcej zrealizować inwestycji.

Jaki będą priorytety działań starostwa na najbliższy okres?

Priorytetem i największym wyzwaniem jest obecnie budowa łącznika z wierzchosławickim węzłem autostrady i nowego mostu w Ostrowie. Jest zrobiona koncepcja, a do końca września tego roku wydana ma być decyzja środowiskowa. Potem do pracy przystąpi projektant i złożony zostanie wniosek o przyznanie dofinansowania z Unii Europejskiej. Projekt ten przez zarząd województwa został uznany jako kluczowy dla Małopolski więc nie będziemy musieli brać udziału w postępowaniu konkursowym, a to oznacza, że o pieniądze możemy być spokojni. Liczę, że nową drogą i nowym mostem pojedziemy do autostrady w 2018 roku.

Z jakimi trudnościami zmagał się Pan jako starosta w bieżącym roku?

Rozpocząłem trudne negocjacje z spadkobiercami posiadłości w Zbylitowskiej Górze i Stróżach, którzy odzyskali je w wyniku decyzji reprivatyzacyjnych. Teraz my jako powiat musimy płacić za kradzieże dokonane kiedyś przez

komunistyczne państwo. Czynimy starania, aby władze państwowe zrekompensowały nam koszty wykupu tych nieruchomości, a wiemy, że toczy się postępowanie także o odzyskanie przez spadkobierców majątku w Karwodrzy.

Powiat tarnowski to również miejsca atrakcyjne turystycznie. Jakie działania są podejmowane w celu udostępnienia ich mieszkańcom regionu?

Dbalność o infrastrukturę turystyczną to przede wszystkim zadanie poszczególnych samorządów gminnych. My skupiamy się przede wszystkim na promocji walorów turystycznych ziemi tarnowskiej. Wydajemy foldery, informatory, przewodniki, albumy... Zabieramy je m.in. na targi krajowe i zagraniczne, w których systematycznie uczestniczymy. Organizujemy konkurs na najlepsze produkty turystyczne ziemi tarnowskiej, w którym uczestniczą przede wszystkim nasze gospodarstwa agroturystyczne. Większe możliwości w tym zakresie będziemy mieli w nowej perspektywie unijnej, bowiem powiaty będą mogły ubiegać się o środki na rozbudowę bazy turystycznej.

Dom Pomocy Społecznej w Nowodworzu

Sprawdź w czym może pomóc tarnowskie Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej

INFORMACJA

DORADZTWO

WSPARCIE GRUPOWE

INFORMACJA

- ❖ Rynek pracy, pracodawcy i ich oczekiwania
- ❖ Zawody i wymagania kwalifikacyjne
- ❖ Oferta edukacyjna w regionie
- ❖ Kursy, szkolenia
- ❖ Metody poszukiwania pracy
- ❖ Własna działalność gospodarcza
- ❖ Poszukiwanie pracy za granicą w ramach sieci EURES

Jesteś bezrobotny i bezskutecznie poszukujesz pracy? Wydaje Ci się, że już wykorzystałeś wszystkie możliwości? A może w swoim otoczeniu znasz osoby, które właśnie są na etapie zmiany pracy, czy myślą o założeniu własnej firmy? Może ktoś z Twoich bliskich skończył szkołę i wybiera zawód lub szuka odpowiedniego szkolenia? Jeśli te sytuacje są ci znane, warto żebyś skorzystał z bezpłatnej oferty Centrum.

Informacji na ten temat można szukać samodzielnie lub z pomocą doradcy zawodowego

w Sali Informacji Zawodowej, w budynku Urzędu Wojewódzkiego przy al. Solidarności 5-9 na I piętrze w pokoju 135. Swoje zapytanie można wysłać na adres e-mail: centrum.tarnow@wup-krakow.pl. Odpowiemy na nie w ciągu 24 godzin. Można zdecydować się również na kontakt Skype: CentrumTar, po wcześniejszym ustaleniu dostępności z doradcą zawodowym lub po prostu skorzystać z kontaktu telefonicznego: 14 626 99 40.

DORADZTWO

Doradca zawodowy pomoże Ci:

- ❖ Opracować CV i list motywacyjny pod kątem wybranej oferty pracy
- ❖ Przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą
- ❖ Określić predyspozycje i zainteresowania zawodowe
- ❖ Wzmocnić motywację do aktywności
- ❖ Sformułować cele edukacyjno-zawodowe
- ❖ Stworzyć realny plan działania
- ❖ Uświadomić mocne strony i możliwości ich wykorzystania
- ❖ Zaplanować ścieżkę edukacyjno-zawodową

Na spotkanie z doradcą zawodowym można umówić się telefonicznie, e-mailem lub wykorzystać formularz zgłoszeniowy dostępny na naszej stronie www.wup-krakow.pl w zakładce: Usługi Rynku Pracy/Poradnictwo zawodowe. Pamiętaj, że przychodząc do Centrum, można bezpłatnie napisać i wydrukować swoje dokumenty aplikacyjne, zeskanować i skserować

inne dokumenty, które są niezbędne w procesie ubiegania się o pracę. Centrum oferuje również możliwość bezpłatnego skorzystania z dostępu do Internetu, przeglądania ofert pracy, kontaktu e – mail z pracodawcą, skorzystania z rekrutacji on - line. Na każdym etapie zmagania z rynkiem pracy można liczyć na wsparcie doradców zawodowych.

WSPARCIE GRUPOWE

W zależności od oczekiwań, w Centrum można skorzystać z warsztatów określających i wzmacniających zasoby, motywację, ułatwiają-

cych stworzenie własnego projektu edukacyjno-zawodowego, pobudzających i inspirujących do samodzielnego i aktywnego działania:

Kurs inspiracji

- ❖ Rozwijanie indywidualnych cech ułatwiających zdobycie zatrudnienia
- ❖ Metoda edukacyjna (połączenie rozmowy z doradcą z zajęciami motywacyjnymi w grupie).
- ❖ Poznawania siebie – trening w dokonywaniu samooceny
- ❖ Skuteczne decydowanie
- ❖ Własna firma – zanim zrealizujesz pomysł

Można również skorzystać z warsztatów, które tematycznie związane są z poszukiwaniem zatrudnienia. Od podszewki doradcy zawodowi uczą w jaki sposób samodzielnie poruszać się po rynku pracy, profesjonalnie opracować dokumenty i przygotować się do kontaktu z pracodawcą:

- ❖ Metody poszukiwania zatrudnienia
- ❖ Internet narzędziem poszukiwania pracy
- ❖ Metody rekrutacji i selekcji od podszewki
- ❖ Pisanie życiorysu i listu motywacyjnego
- ❖ Rozmowa kwalifikacyjna z pracodawcą
- ❖ Radzenie sobie ze stresem
- ❖ Twoja przyszłość – twoja kariera
- ❖ Sztuka planowania czasu

Aktualną ofertę Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Tarnowie, Krakowie i Nowym Sączu można znaleźć na stronie: www.wup-krakow.pl w zakładce Usługi Rynku Pracy/

Poradnictwo zawodowe. Przed warsztatami proponujemy spotkanie z doradcą zawodowym, który może pomóc w odpowiednim dobraniu tematyki warsztatów.

Zadzwoń! Przyjdź!
Odpowiemy na pytania,
pomożemy w poszukiwaniu pracy,
udzielimy wsparcia!

Centrum informacji i Planowania Kariery
 Zawodowej w Tarnowie:
 Zespół Zamiejskowy w Tarnowie
 Wojewódzkiego Urzędu Pracy
 w Krakowie
 al. Solidarności 5-9
 tel. 14 62 69 940
 e-mail: centrum.tarnow@wup-krakow.pl

Wysokość zasiłku dla bezrobotnych

- w okresie pierwszych trzech miesięcy
- w okresie kolejnych miesięcy posiadania uprawnienia

120% (staż pracy powyżej 20 lat)

997,40 zł

783,20 zł

100% (staż pracy od 5 do 20 lat)

831,10 zł

652,60 zł

80% (staż pracy poniżej 5 lat)

664,90 zł

522,10 zł

Podstawa prawna:

- art. 72 ust. 1-6 i ust. 8-9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.)
- obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 maja 2014 r. w sprawie wysokości zasiłku dla bezrobotnych (M.P. z 22 maja 2014 r. poz. 367)

ZUS dla przedsiębiorczych rodziców

Dla kogo zasiłek macierzyński?

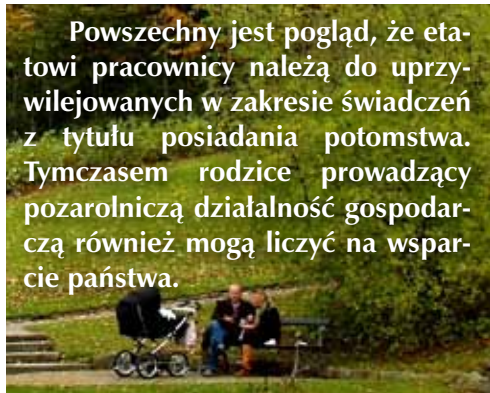
Kobiecie prowadzącej pozarolniczą działalność przysługuje zasiłek macierzyński o ile przystąpiła do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i w okresie podlegania temu ubezpieczeniu urodziła lub przyjęła na wychowanie dziecko w wieku do lat 7 w ramach rodziny zastępczej lub występując do sądu rodzinnego z wnioskiem o przysposobienie. Jeśli dotyczy to dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, granica wieku dziecka do której rodzicowi przysługuje prawo do zasiłku przesuwana się do 10 roku życia. W przypadku przyjęcia dziecka na wychowanie z wnioskiem o przyznanie zasiłku może wystąpić także ubezpieczony mężczyzna. Zasiłek przysługuje mu także w razie śmierci matki lub porzucenia przez nią dziecka oraz w razie przerwania okresu wypłaty zasiłku macierzyńskiego na okres pobytu matki dziecka w szpitalu.

Ponadto ubezpieczony ojciec dziecka ma prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu ojcowskiego. Z uprawnień tego może jednak skorzystać tylko do ukończenia przez dziecko 12 miesięcy życia lub nie dłużej niż do upływu 12 miesięcy od dnia uprawnomocnienia się postanowienia sądu orzekającego przysposobienie i nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 10 roku życia.

Jak długo na zasiłku?

Okres wypłaty zasiłku macierzyńskiego z tytułu urodzenia lub przyjęcia dziecka na wychowanie wynosi **20 tygodni**. W przypadku jednoczesnego urodzenia lub przyjęcia na wychowanie

Powszechny jest pogląd, że etatowi pracownicy należą do uprzywilejowanych w zakresie świadczeń z tytułu posiadania potomstwa. Tymczasem rodzice prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą również mogą liczyć na wsparcie państwa.

dwójki dzieci okres ten wynosi 31 tygodni i wydłuża się o 2 tygodnie za każde kolejne dziecko. Matka dziecka po wykorzystaniu zasiłku macierzyńskiego za okres co najmniej 14 tygodni po porodzie lub dacie przyjęcia dziecka na wychowanie może zrezygnować z dalszego pobierania zasiłku, a pozostałą część okresu jego może wykorzystać ubezpieczony ojciec dziecka.

Zasiłek macierzyński przysługuje także **za okres odpowiadający okresowi dodatkowego urlopu macierzyńskiego** wynoszący maksymalnie **6 tygodni** oraz dodatkowe 2 tygodnie w przypadku urodzenia lub przyjęcia na wychowanie więcej niż jednego dziecka. Rodzice mogą dzielić się uprawnieniami do zasiłku w tym okresie ale nie mogą korzystać z nich równocześnie.

Przez kolejne **26 tygodni** może być wypłacany zasiłek macierzyński **za okres odpowiadający okresowi urlopu rodzicielskiego**. Można go wykorzystać w całości lub maksymalnie w trzech następujących bezpośrednio po sobie częściach, nie krótszych niż 8 tygodni. Jego wymiar musi przy tym stanowić wielokrotność tygodnia. Z zasiłku w tym okresie rodzice mogą korzystać równocześnie, jednak łączny okres zasiłku nie może przekroczyć 26 tygodni. Oznacza to, że jeśli rodzice będą z całości zasiłku za ten okres korzystać

równocześnie, będzie on im obojgu wypłacany przez 13 tygodni.

Dodatkowo ojcu dziecka przez **2 tygodnie** może być wypłacany zasiłek macierzyński za **okres urlopu ojcowskiego lub okres odpowiadający okresowi urlopu ojcowskiego**. Z uprawnienia tego ojciec może korzystać równocześnie z pobierającą zasiłek matką. Nie może natomiast z niego zrezygnować na jej rzecz.

Wysokość zasiłku

Zasiłki wypłacane z ubezpieczenia chorobowego są obliczane na podstawie wymiaru składek, od jakich były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne w okresie 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających okres zasiłkowy.

W przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność podstawa wymiaru składek nie może być niższa niż 60% planowanego na dany rok przeciętnego wynagrodzenia lub 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę dla osób korzystających z opłacania składek na warunkach preferencyjnych. W 2014 roku kwoty te wynoszą odpowiednio 2 247,60 zł oraz 504 zł. Jednocześnie jednak podstawa wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie może przekraczać miesięcznie 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, czyli w 2014 roku 9 365 zł.

Zasiłek macierzyński za okres ustalony jako urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego przysługuje w wysokości 100% podstawy wymiaru składek. O zasiłek macierzyński za dodatkowy okres można wystąpić jednorazowo albo w dwóch częściach, przypadających bezpośrednio po sobie. Natomiast za okres ustalony jako okres urlopu rodzicielskiego zasiłek wynosi 60% podstawy wymiaru zasiłku. Jest to rozwiązanie preferowane przez osoby czynne zawodowo, które nie są zdecydowane

na przebywanie na zasiłku przez cały rok. Ubezpieczona może jednak złożyć wniosek o wypłatę świadczenia w pełnym zakresie przez 52 tygodnie. Wówczas jego wysokość będzie wynosić 80% podstawy wymiaru, jednak czas na podjęcie takiej decyzji to 14 dni od daty porodu lub przyjęcia dziecka na wychowanie.

Natomiast zasiłek macierzyński za okres ustalony jako urlopu ojcowskiego przysługuje w wysokości 100% podstawy wymiaru składek.

Przedsiębiorczy rodzic

Matka lub ojciec pobierający zasiłek macierzyński może rozpocząć lub kontynuować prowadzenie działalności gospodarczej. Ponieważ podlega ubezpieczeniom z tytułu pobieranego zasiłku macierzyńskiego, jest zwolniony z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i z tytułu prowadzenia firmy płaci wyłącznie składki na ubezpieczenie zdrowotne. Może przy tym dobrowolnie przystąpić do ubezpieczenia emerytalnego i rentowych. Natomiast w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej okresie przebywania na urlopie wychowawczym należy obowiązkowo opłacać składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Korzystając z pomocy niani

Nie ma możliwości skorzystania z finansowania składek przez budżet państwa za nianię w trakcie pobierania zasiłku macierzyńskiego. Dotyczy to bowiem jedynie sytuacji, gdy oboje rodzice pozostają aktywni zawodowo.

Bez prawa do zasiłku, a jednak w ZUS

Od 1 września 2013 r. wprowadzona została dodatkowa możliwość podlegania ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu dla osób sprawujących osobistą opiekę nad dzieckiem, którym nie przysługuje zasiłek macierzyński. Dzięki temu, pomimo przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej spowodowanej urodzeniem lub przyjęciem dziecka na wychowa-

nie, na kontach tych osób gromadzone są składki emerytalne i rentowe, a okresy te są wliczane do wymaganych dla celów rentowych okresów składkowych. Rozwiązanie to bywa nazywane „urlopem wychowawczym dla przedsiębiorców”. Ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym z powyższego tytułu mogą podlegać osoby, które prowadziły pozarolniczą działalność gospodarczą nieprzerwanie przez co najmniej 6 miesięcy i zaprzęstały jej prowadzenia lub zawiesiły jej wykonywanie oraz osoby współpracujące z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą nieprzerwanie minimum pół roku. Podstawę wymiaru składek dla tych osób stanowi kwota 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek. Natomiast osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem, które nie spełniają wymienionych wyżej wymogów, mogą zostać objęte wyłącznie ubezpieczeniem emerytalnym. Podstawę wymiaru składek na to ubezpieczenie stanowi 75% kwoty minimalnego wynagrodzenia. Z takich uprawnień można korzystać przez okres do 3 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 5 roku życia. W przypadku dziecka, które z powodu stanu zdrowia potwierdzonego orzeczeniem o niepełnosprawności wymaga osobistej opieki **możliwość podlegania ubezpieczeniom z tego tytułu wydłużono do okresu 6 lat** z ograniczeniem ukończenia przez

dziecko 18 lat. Przy czym w sytuacji podlegania wyłącznie ubezpieczeniu emerytalnemu, można z tego uprawnienia korzystać w częściach, maksymalnie 4. Co istotne, prawo do objęcia ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub tylko emerytalnym z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem przysługuje wyłącznie jednemu z rodziców, pod warunkiem że drugi rodzic nie jest objęty ubezpieczeniami z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego lub przebywania na urlopie wychowawczym. Składki tych osób finansuje bowiem w całości budżet państwa za pośrednictwem ZUS. Jeśli osoba podlegająca ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem zostaje także objęte ubezpieczeniem zdrowotnym. **Ubezpieczeniu zdrowotnemu** nie podlegają jednak osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem, które z tytułu sprawowania opieki podlegają wyłącznie ubezpieczeniu emerytalnemu. Za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem nie są przy tym opłacane składki na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych.

Szczegółowe informacje dotyczące ubezpieczeń społecznych są dostępne online: www.zus.pl, mojaskladka.zus.pl, pue.zus.pl oraz za pośrednictwem Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS: 801-400-987, 22-560-16-00, cot@zus.pl

W kolejnym numerze: „ZUS dla wyjeżdżających do pracy za granicę”, w tym zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym wynikające z koordynacji systemów ubezpieczeń społecznych państw członkowskich UE.

Elżbieta Stachowiak
Rzecznik Prasowy
Oddziału ZUS w Tarnowie

Bezrobocie wśród młodzieży – na przestrzeni minionych 14 lat

Bezrobotna młodzież to osoby, które najbardziej dotyka kryzys na rynku pracy. Na przestrzeni minionych kilkunastu lat bezrobocie wśród osób do 25 roku życia ulegało wahaniom.

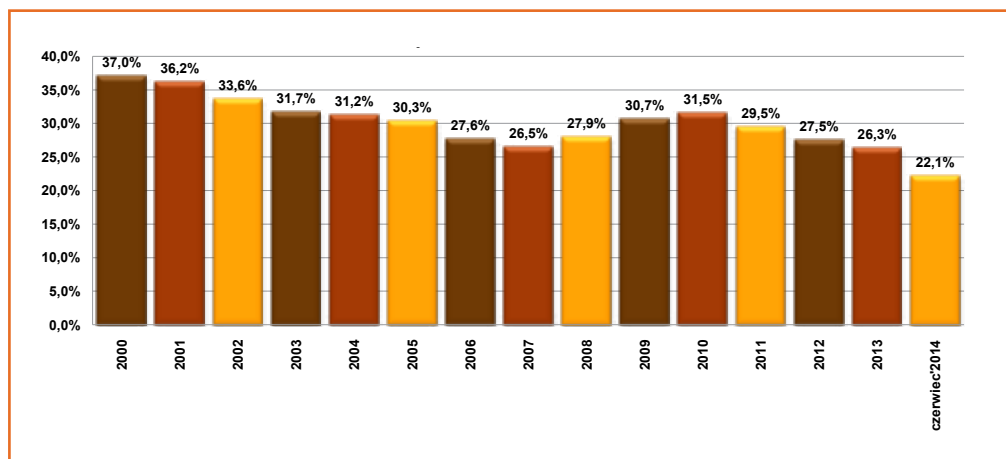
Liczba bezrobotnej młodzieży w końcu 2000 roku wynosiła 7016 osób, z tego 2250 z miasta Tarnowa oraz 4766 osób z powiatu tarnowskiego. Odsetek ludzi młodych wynosił 37% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni 14 lat nastąpił ponad dwukrotny spadek bezrobotnej młodzieży w regionie i na koniec czerwca 2014 roku w rejestrach figurowało 3250 osób w wieku do 25 lat, z tego 786 z miasta Tarnowa oraz 2464 osoby z powiatu tarnowskiego.

W tym okresie, najniższy poziom bezrobocia wśród młodzieży występował w 2007 roku, kiedy bez pracy było 2831 osób do 25 roku życia.

Trend spadkowy wśród młodzieży szczególnie mocno dało się zauważyć w latach 2005-2007 po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Bezrobotna młodzież stanowiła wtedy 26,5% ogółu bezrobotnych w regionie tarnowskim.

Kryzys w końcu poprzedniej dekady spowodował ponowny wzrost bezrobocia wśród młodzieży, a odsetek ludzi w wieku poniżej 25 lat osiągnął w 2010 roku poziom 31,5% ogółu bezrobotnych.

Odsetek młodzieży w wieku do 25 lat w ogóle bezrobotnych w m.Tarnowie i powiecie tarnowskim

Od 2011 roku odsetek młodzieży systematycznie malał, do poziomu 22,1% w regionie tarnowskim w czerwcu 2014 roku. Powodem była zarówno malejąca liczba bezrobotnych jak i stopniowy niż demograficzny jaki wchodził na rynek pracy w ostatnim dziesięcioleciu. Bezrobocie wśród młodzieży w regionie tarnowskim różni się w poszczególnych powiatach: jest

znacznie mniejsze w Tarnobrzegu (14,3% ogółu bezrobotnych) aniżeli w powiecie tarnowskim (26,8% ogółu bezrobotnych).

Na tle całego kraju jest to wysoki odsetek. W czerwcu 2014 roku w Polsce wśród 1 mln 912,5 tys. osób bezrobotnych, bez pracy pozostawało blisko 310 tys. bezrobotnej młodzieży w wieku do 25 lat, stanowili oni 16,2% ogółu.

Na przestrzeni minionych 14 lat, mocno zmieniła się struktura wykształcenia wśród bezrobotnej młodzieży. W tabeli porównano liczbę i odse-

tek poszczególnych grup wg poziomu wykształcenia w czerwcu 2014 roku, do stanu z grudnia 2000 roku.

Bezrobotna młodzież - wg wykształcenia	Stan na 31.12.2000 r.		Stan na 30.06.2014 r.	
	OGÓŁEM m. Tarnów i powiat tarnowski	w tym z terenu miasta Tarnowa	OGÓŁEM m. Tarnów i powiat tarnowski	w tym z terenu miasta Tarnowa
w liczbach w odsetkach				
Wyższe	124	73	318	165
	1,80%	3,30%	9,80%	15,80%
Policealne i średnie zawodowe	1536	497	956	177
	21,90%	22,10%	29,40%	17,00%
Średnie ogólnokształcące	600	302	725	352
	8,60%	13,40%	22,30%	33,70%
Zasadnicze zawodowe	3795	993	862	145
	54,10%	44,10%	26,50%	13,90%
Gimnazjalne i poniżej	961	385	389	204
	13,70%	17,10%	12,00%	19,60%
Ogółem	7016	2250	3250	786
	100%	100%	100%	100%

Na koniec I półrocza 2014 roku największą grupę wśród bezrobotnej młodzieży w Tarnowie i powiecie tarnowskim, stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (29,4%). Kolejne, co do wielkości grupy stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (26,5%), ogólnokształcącym (22,3%), gimnazjalnym i poniżej (12,0%), a najmniejszą z wykształceniem wyższym (9,8%).

Powyższe zestawienie uwidacznia duże zmiany, jakie zaszły w minionych latach w strukturze wykształcenia bezrobotnej młodzieży. Z pewnością zmiany te są skutkiem reformy szkolnictwa podstawowego i średniego. Powstały liczne licea profilowane, w których naukę kontynuowało wielu uczniów, którzy poprzednio uczęszczałyby do szkół zasadniczych zawodowych.

O ile 14 lat temu ponad połowa bezrobotnej młodzieży posiadała wykształcenie zasadnicze zawodowe (54,1%) to obecnie najliczniej-

szą grupę wśród ludzi młodych stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (29,4%).

Znacząco wzrosła liczba bezrobotnych osób z wykształceniem wyższym. O ile w 2000 roku bez pracy pozostawało 124 absolwentów szkół wyższych to w 2014 roku takich osób było już 318.

Wzrost poziomu wykształcenia młodych ludzi z pewnością wpłynął na poprawę szans na zatrudnienie, chociaż wpływ ten nie jest zadowalający, bowiem nie zapewnił ludziom o wysokim poziomie wykształcenia odpowiedniej pracy.

Bezrobocie wśród młodzieży to problem całej Unii Europejskiej, w której bez pracy pozostaje blisko 5 mln ludzi młodych. Może symptomem ożywienia gospodarczego, jakie daje się zauważać na lokalnym i krajowym rynku pracy, zmieniać sytuację ludzi młodych w naszym kraju.

Barbara Basiaga

Kierownik Referatu Informatyki i Statystyki

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie
plac gen. J. Bema 3
33-100 Tarnów
tel. 14 688 23 00, fax 14 688 23 01
www.up.tarnow.pl
e-mail: krtat@praca.gov.pl, up@up.tarnow.pl

Filia w Tuchowie
ul. Jana III Sobieskiego 23
33-170 Tuchów
tel./fax 14 652 63 46
e-mail: krtatu@praca.gov.pl

Filia w Żabnie
Rynek 29
33-240 Żabno
tel./fax 14 645 69 43
e-mail: krtaza@praca.gov.pl

Lokalne Punkty Informacyjno-Konsultacyjne

w Radłowie
ul. Brzeska 9
33-130 Radłów
tel./fax. (14) 678-00-88
e-mail: krtara@praca.gov.pl

w Ryglicach
ul. ks. Wyrwy 2
33-160 Ryglice
pok. 7
tel. (14) 644-36-39 lub 608 054 803

w Szerzynie
Szerzyny 521
38-246 Szerzyny
tel. (14) 651-73-00 wew. 134

w Wojniczu
ul. Długa 82
32-830 Wojnicz
tel. 608 054 408

w Zakliczynie
Rynek 1
32-840 Zakliczyn
pok. 3
tel. (14) 651-62-48 lub 608 054 506